

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΕΓΙΚΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΣΠΑ
2007-2013
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ & ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Πράξη "Εκπαίδευση Αλλοδαπών & Παλιννοστούντων Μαθητών" υλοποιείται μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση" και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Δράση: Επιμόρφωση εκπαιδευτικών και μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας
Υποδράση: Ενδοσχολική Επιμόρφωση, Επιστ.υπεύθυνη: Μαρία Λιακοπούλου

Διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ ξένης γλώσσας

Περιλήψεις

10, 11 & 12 Ιανουαρίου 2013

1ο Δημοτικό Σχολείο Σκάλας

Διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας σε μη ελληνόφωνους μαθητές

Χρήση σχολικών εγχειριδίων και κατασκευή διδακτικού υλικού

Γιώργος Σιμόπουλος

Υπ. Δρ. Επιστημών Αγωγής

Θα παρουσιαστούν εμπειρίες διδασκαλίας σε μαθητές για τους οποίους η ελληνική δεν είναι η μητρική τους γλώσσα καθώς και ο τρόπος με τον οποίο μπορεί να ενισχυθούν τα μαθησιακά αποτελέσματα και η εκπαιδευτική ένταξη, τόσο στο πλαίσιο θεσμών υποστήριξης (τάξεις υποδοχής και φροντιστηριακά τμήματα) όσο σε συνθήκες που οι δομές αυτές απουσιάζουν. Θα διερευνηθούν επιτυχημένες πρακτικές αλλά και αναποτελεσματικές προσεγγίσεις για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας στο σχολικό πλαίσιο. Θα συζητηθεί η έννοια της διαπολιτισμικής ικανότητας ως ενός συνόλου δεξιοτήτων και στάσεων και ως προσδοκώμενου αποτελέσματος τόσο για τους μαθητές όσο και για τους εκπαιδευτικούς σε συνθήκες πολιτισμική αλληλεπίδρασης.

Σε αυτήν την κατεύθυνση θα εξετάσουμε έννοιες όπως της επικοινωνιακής προσέγγισης και του ορισμού των επιπέδων ελληνομάθειας, του προσδιορισμού δραστηριοτήτων ανάπτυξης των δεξιοτήτων κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου, της αξιοποίησης του λάθους στη μαθησιακή διεργασία και της ένταξης των πολιτισμικών αναφορών των μαθητών στο μάθημα με τρόπο που να ενεργοποιούν τα κίνητρα όλων των μαθητών, ανεξάρτητα από την καταγωγή ή τη μητρική τους γλώσσα.

Θα παρουσιαστούν παραδείγματα διδακτικού υλικού –ειδικά για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας - και θα εξεταστούν «εργαλεία» αξιολόγησής του, καθώς και μοντέλα ανάπτυξης εκπαιδευτικού υλικού προσαρμοσμένου στις ανάγκες συγκεκριμένων ομάδων. Θα συζητηθεί, επίσης, το θέμα των (πολιτισμικών ή άλλων) στερεοτύπων στο διδακτικό υλικό και οι δυνατότητες ανάπτυξης εναλλακτικού υλικού που βασίζεται, εκτός των άλλων, σε δραστηριότητες και σχέδια εργασίας που μπορούν να «τέμνονται» με μαθησιακά αντικείμενα και να διαχέονται στο σύνολο της σχολικής ζωής. Σε μικρές ομάδες θα εργαστούμε για τη δημιουργία δείγματος διδακτικού υλικού που να ανταποκρίνεται σε συγκεκριμένες και σαφώς προσδιορισμένες ανάγκες μαθητών.

Βιβλιογραφία

- Altrichter, H., Posch, P. and Somekh, B. (2001). Οι εκπαιδευτικοί ερευνούν το έργο τους. Μια εισαγωγή στις μεθόδους της έρευνας δράσης, Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Cummins, J.(1999). Ταυτότητες υπό Διαπραγμάτευση. Εκπαίδευση με σκοπό την ενδυνάμωση σε μια Κοινωνία της Ετερότητας, Αθήνα: Gutenberg.
- Ιορδανίδου, Α., Σφυρόερα, Μ. (2003). Η επικοινωνιακή προσέγγιση του γλωσσικού μαθήματος. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ, Πανεπιστήμιο Αθηνών. Πρόγραμμα «Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων».
- Κόκκος, Α. (2000). «Ο Μετασχηματισμός των Στάσεων και ο Ρόλος του Εμπυχωτή» στο Βεργίδης, Δ. (επ.) Εκπαίδευση Στελεχών και Εκπαιδευτών Ειδικών Κοινωνικών Ομάδων, Πάτρα: Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε. Πανεπιστημίου Πατρών.
- Μάγος Κ. (1996) «21 μικροί πρίγκιπες στην ίδια γειτονιά» στο Σχεδία, Bernard Van Leer, Παν/μιο Αθηνών (επ.) Το πολύχρωμο σχολείο. Μια εμπειρία διαπολιτισμικής εκπαίδευσης μέσα από την τέχνη, Αθήνα: Νήσος.
- Μάγος, Κ. (2003). Για τη μέθοδο Project, Αθήνα: ΥΠΕΠΘ, Πανεπιστήμιο Αθηνών. Πρόγραμμα «Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων».
- Μίτιλης, Α. (1998). Οι μειονότητες μέσα στη σχολική τάξη, Αθήνα: Οδυσσέας.
- Νικολάου, Γ. (2000). Ένταξη και εκπαίδευση των αλλοδαπών μαθητών στο δημοτικό σχολείο, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Σιμόπουλος, Γ., Κανελλοπούλου, Ρ. (2006). «Την πόρτα δεν ανοίγω, όποιος και να χτυπά» - Στερεότυπα και Αποσιωπήσεις στο Διδακτικό Υλικό για την Ελληνική ως Δεύτερη Γλώσσα. Αθήνα: Διεθνές Βήμα.
- Σφυρόερα, Μ. (2003). Το λάθος ως εργαλείο μάθησης και διδασκαλίας. Πανεπιστήμιο Αθηνών. Πρόγραμμα «Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων».
- Frey, K. (1986). Η μέθοδος Project, Θεσσαλονίκη: Κυριακίδη
- Χατζηγεωργίου, Γ. (2008). Ο εκπαιδευτικός ως ερευνητής. Ένας βασικός ρόλος από τη σκοπιά της Κριτικής Παιδαγωγικής. Στο: Β. Σβολόπουλος (επιμ.). *Σύνδεση εκπαιδευτικής έρευνας και πράξης. Η ακαδημαϊκή πλευρά*. (σελ. 333-349). Αθήνα. Ατραπός.
- Χρυσοφίδης, Κ. (2005). Η επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού ως αποτέλεσμα προσέγγισης της σχέσης θεωρίας και πράξης. Στο: Γ. Μπαγάκης (επιμ.). *Επιμόρφωση και επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού* (σελ. 92-103). Αθήνα. Μεταίχμιο.
- Χρυσοφίδης, Κ. (1994). Βιωματική – Επικοινωνιακή Διδασκαλία. Η Εισαγωγή της Μεθόδου Project στο Σχολείο, Αθήνα: Gutenberg.

- Bennett, M. J. (1998). Intercultural communication: A current perspective. In M. J Bennett (Ed.). *Basic concepts of intercultural communication: Selected readings*. Boston: Intercultural Press.
- Brumfit C.J. (1984). *Communicative Methodology in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kelly, M. (2011). Strategic issues for language teacher education in Europe. *ForumSprache* 5.2011
- Richard, J., Rogers, T. (2001). *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Rinvoluceri, M. (1984). *Grammar Activities. Cognitive, affective and drama activities for EFL students*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Rollandi-Ricci, M. (1996). *Training Teachers for Intercultural Education. The Work of the Council of Europe in* Dragonas, T., Frangoudaki, A. and Inglessi C. (eds.) *Beyond One's Own Backyard: Intercultural Teacher Education in Europe*, Αθήνα: Νήσος
- Sercu, L. (2007). Teacher Beliefs and their impact on teaching practice: a literature review. In: M. J Raya. & L. Sercu. *Challenges in Teacher Development: Learner Autonomy and Intercultural Competence*. (pp 41-64). Frankfurt: Peter Lang.
- Troyna, B. (1993). *Racism and Education*, London: Open University Press.
- Ur, P., Wright, A. (1992). *Five-Minute Activities. A resource book of short activities*. Cambridge: Cambridge University Press.